

SAYI : 86171061-101.07.04-E.8254

BAŞVURU NO : 2018/15267

KARAR TARİHİ : 28/03/2019

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :

BAŞVURUYA KONU İDARE :

Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü

BAŞVURUNUN KONUSU :

Başvuranın, tezli yüksek lisans programında dördüncü yarıyılı tamamladığı halde seminer dersinin vermediği gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin geri alınması talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ :

19.11.2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 19/11/2018 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda ... özetle; 19/01/2015 tarihinde Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı tezli yüksek lisansı programına kabul edildiğini, 2016 bahar döneminde tüm derslerini verdiğini, 2017 yılı Kasım ayında da kredisiz olan Seminer dersini vererek tez aşamasına geçtiğini, seminerini sunduktan sonraki dönemlerde ders kaydında hiçbir zaman Seminer dersinin çıkmadığını, sadece tez danışmanının danışmanlığını seçerek ders kayıtlarını yaptığını, 2018 yılı Güz Dönemi başlamadan önce Enstitüye tez öneri formunu sunduğunu ve dönem başladığında da harcını yatırarak ders kaydını yaptığını, ancak 8 Kasım 2018 tarihinde tez danışmanının öğrenci listesinde olmadığını öğrendiğini, durumu Enstitüye sorduğunda kaydının silindiğini ve sebebinin de Seminer dersinin dosyasında olmamasından kaynaklandığını öğrendiğini, silinme işlemiyle ilgili hiçbir tebliğ almadığını, kendi sorumluluğunda olmayan bir işlem sebebiyle yüksek lisans kaydının tezini bitirme aşamasında sonlandırıldığını, idarenin bu işleminin hukuka ve mevzuata açıkça aykırı olduğunu ifade etmekte ve yüksek lisans kayıt silme işleminin geri alınmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) **Kurumumuzun 20/12/2018 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge talep yazısına istinaden Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü Hukuk Müşavirliği'nin 26/12/2018 tarihli ve ... sayılı cevabi üst yazısı ekinde yer alan;**

2.1) Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 25/12/2018 tarihli yazısında; “İlgide kayıtlı yazıda, Enstitümüz Kamu Hukuku Anabilim Dalı Tezli Yüksek lisans programı öğrencisi iken, Seminer dersini tamamlamadığı için kaydı silinen ...'la ilgili süreç şu şekildedir: Üniversitemiz Lisansüstü Yönetmeliği 17.07.2016 tarihinde 29773 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve buna bağlı dayanılarak hazırlanan Lisansüstü Uygulama Esasları 24.05.2017 tarih ve 9/65 sayılı Üniversite Senatosunca kabul edilmiştir. Yönetmeliğin yayınlanmasından önce kayıtlı öğrencilere azami süreleri verilmiş, bu süreler 2016-2017 Öğretim Yılından başlatılmış, dördüncü yarıyıl 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar yarıyılında dolmuştur.

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın “Süre” başlıklı 8. maddesi de "MADDE 8 — (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde bu yönetmelikte yer alan başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.” şeklindedir. 19/01/2015 tarihinde yaptırmış olduğu kayıtlı ile ilgili olarak, Yönetmeliğin yayınlanmasından önce kayıtlı öğrencilere olduğu gibi, adı geçen öğrenciye azami süreler verilmiş, bu süreler 2016-2017 Öğretim Yılından başlatılmış, dördüncü yarıyıl 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar yarıyılı sonunda dolmuştur.

İlgi yazıda ...'un, kredisiz olan Seminer dersini vererek tez aşamasına geçtiği belirtilmektedir. Gerek öğrencinin dosyasında, gerekse Öğrenci Bilgi Sisteminde, Seminer dersi ile ilgili herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Bu nedenle, Lisansüstü Uygulama Esaslarının 8. maddesi gereğince, dördüncü yarıyıl sonunda Seminer dersini başarılı olarak tamamlamadığı için, adı geçen ve bu durumda olan öğrencilerin kayıtları, Yönetim Kurulumuzun 18/09/2018 gün ve 20.472 sayılı kararı ile silinmiştir.”

2.2) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 25/12/2018 tarihli yazısı ekinde yer alan görüş yazısında; “Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca 20/04/2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne istinaden Atatürk Üniversitesi Rektörlüğünce 17/07/2016 tarihli ve 29773 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne dayanılarak Atatürk Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edilerek uygulamaya konulmuştur.

İlgi yazıda bahse konu kayıt silme işlemi Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca 20/04/2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 7 nci maddesini 2 nci fıkrası "Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde yükseköğretim kurumunun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.” hükmüne istinaden Uygulama Esaslarının 8 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan "Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde bu yönetmelikte yer alan başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.” hükmü kapsamında kayıtlı olduğu

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) **18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın, “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74'üncü maddesine göre;** “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”

4) **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasına göre;** “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”

5) **6/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun “Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar:” başlıklı 44'üncü maddesinin ilgili bentlerine göre;** “a. Yükseköğretim kurumlarının ... lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; ... yüksek lisans ... diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır. b. Yükseköğretim kurumlarında, ... her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; ... kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; ... diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile ... eğitim öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir. c. ... lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

6) **Başvuranın yüksek lisans programına başladığı 2015 yılında yürürlükte olup şimdi mülga olan 01/07/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin;**

6.1) **“Ders Sınavları ve Değerlendirme” başlıklı 7'nci maddesinin (b) ve (c) bentlerine göre;** “b) Lisansüstü programlarla ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer esaslar ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir. c) **Yükseköğretim kurumları, öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli genel ve/veya yarıyıl not ortalaması ile ilgili başarı koşulları koyabilir. Bu koşulları sağlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.”**

6.2) **“Tezli Yüksek Lisans Programı” başlıklı bölümünün “Amaç ve Kapsam” başlıklı 9'uncu maddesinin (a) bendine göre;** “Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.”

6.3) “Süre” başlıklı 10’uncu maddesine göre; “a) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır... İlgili yönetmelikler uyarınca başarısız olan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi bu süreden önce kesilebilir.

b) Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya yükseköğretim kurumunun öngördüğü en az genel not ortalamasını tutturamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir...”

7) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin;

7.1) “Tezli yüksek lisans programı” başlıklı 5’nci maddesinin ikinci fıkrasına göre; “Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, **bir seminer dersi** ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla Seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.”

7.2) “Süre” başlıklı 7’nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına göre; “(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırap yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) **Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde yükseköğretim kurumunun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.**”

7.3) “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici Madde 1’in birinci fıkrasına göre; “Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş süreler yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.”

8) Başvuranın yüksek lisans programına başladığı 2015 yılında yürürlükte olup şimdi mülga olan 11/07/2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin;

8.1) “Tezli Yüksek Lisans Programı” “Programın amacı ve kapsamı” başlıklı 30’uncu maddesinin birinci fıkrasına göre; “Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak yeni bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır. **Bu program toplam yirmi bir krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisizdir. Seminer çalışması tamamlandıktan ve danışmanın onayından sonra öğrenci tarafından sunumu yapılır, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.**”

8.2) “Süre” başlıklı 31’inci maddesine göre; “(1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır. Derslerini başarıyla tamamlayan öğrenci tezini en erken üçüncü yarıyıl final sınavlarının başlangıcında teslim edebilir. (2) **Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, başarısız oldukları derslerden ve/veya seminerden başarılı olmak zorundadır. (3) Derslerini başarı ile tamamlayan öğrenciye danışmanı tarafından tez konusu verilir ve tez konusu en geç bir ay içerisinde ilgili enstitüye bildirilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez başlığı ve konusu değiştirilebilir. (4) Danışman, tez çalışmasını her yarıyıl için başarılı veya başarısız olarak değerlendirir ve enstitüye protokolle ve/veya raporla bildirir.**”

8.3) “Tez danışmanı atanması” başlıklı 32’nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre; “Tez danışmanları, öğrencinin ders, seminer ve tez çalışmalarında her türlü danışmanlık görevini yürütür. Bu faaliyetlerdeki aksaklıkların somut bilgi ve belgelerle ilgili enstitü müdürlüğüne tespiti

halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.”

9) 17/07/2016 tarihli ve 29773 sayılı Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin;

9.1) “Lisansüstü programlara dönem kaydı” başlıklı 18’inci maddesinin birinci fıkrasına göre; “Öğrenciler, her yarıyıldaki ilgili mevzuat hükümlerine göre alınacak öğrenci katkı payını yatırarak alacakları dersler veya yapacakları seminer ve tez gibi çalışmalar için dönem kaydı yaptırmak zorundadır. İlgili mevzuat hükümlerine bağlı olarak katkı payı yatıracak öğrencilerden, süresi içinde katkı payını ödemeyenler ve mazeretleri ilgili birim yönetim kurulunca kabul edilmeyenler, o dönem için ders kaydı yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ders kayıt işlemlerinin öğrenci bilgi sistemi üzerinden yapılması ve ders kayıt formu öğrenciler tarafından danışmana onaylatılması ve ilgili enstitü müdürlüğüne teslim edilmesi gerekmektedir.”

9.2) “Hüküm bulunmayan haller” başlıklı 32’nci maddesine göre; “(1) Enstitülerin, öğretim programlarındaki farklılıkların gerektirdiği durumlar ile bu Yönetmelikte yer almayan diğer konularda; 2547 sayılı Kanun, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile ilgili diğer mevzuat hükümleri, Senato ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.”

9.3) “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici Madde 1’e göre; “(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrenciler; bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürürler. Bu öğrencilerden talep edenler bu Yönetmelikle sağlanan haklardan enstitü yönetim kurulu kararıyla yararlanabilirler. Bu öğrencilerin ders ve tez dönemi için belirlenen azami süreler 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı güz yarıyılından itibaren başlar. Lisansüstü eğitimin çeşitli aşamalarında bulunan öğrencilerin süre açısından intibakları ilgili enstitüler tarafından yapılır.”

10) 24/05/2017 tarihli ve 9/65 sayılı Senato kararı ile kabul edilen Atatürk Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın;

10.1) “Tezli Yüksek Lisans Programı” başlıklı 7’nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına göre; “(1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar. (2) Tezli yüksek lisans programı **toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.** Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.”

10.2) “Süre” başlıklı 31’inci maddesine göre; “(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıran yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldaki tamamlanır. (2) **Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde bu yönetmelikte yer alan başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.**”

10.3) “Tez danışmanı atanması” başlıklı 9’uncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre; “Tez danışmanları, öğrencinin ders, seminer ve tez çalışmalarında her türlü danışmanlık görevini yürütür. Somut bilgi ve belgelere dayalı olarak bu faaliyetlerdeki aksaklıkların ilgili enstitü müdürlüğüne tespiti halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.”

11) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı'nın 13/06/2016 tarihli ve 35253 sayılı yazısında; “Bazı Yükseköğretim Kurumlarının 20 Nisan 2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin uygulanmasında tereddüt ettikleri hususlara ilişkin yazıları 08.06.2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulunda incelenmiş ve 2547 sayılı Kanun'un 7 inci ve 44 üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca, tereddüt edilen hususlara ilişkin olarak; a. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Geçici Madde 1 ile halen lisansüstü programlarda öğrenci olanlar için daha önce aldıkları süreler dikkate alınmadan yönetmelikte belirlenen azami süre yeniden başlamış olup, yönetmeliğin 20 Nisan 2016 tarihinde yayımlandığı ve 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminin ortasına gelindiği alınarak, öğrenciler için yönetmelikte yer alan sürelerin başlangıç tarihi olarak 2016-2017 güz yarıyılı'nın esas alınması, b. Azami sürenin yeniden başladığı dikkate alınarak, öğrencilerin ders, yeterlilik, tez vb. hususlarda daha önceki başarısız oldukları sayı dikkate alınmadan yönetmelikte yer alan hakların öğrencilere verilmesi gerektiği ve ilişkilerinin kesilemeyeceği,... hususlarında” açıklama yapılmıştır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

12) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat, emsal uygulamalar ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvurunun kabulü ve Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 18/09/2018 tarihli ve 20 toplantı sayılı kararıyla başvuranın “dördüncü yarıyılı'nı tamamlayıp seminer vermediği” gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin geri alınması hususunda tavsiye verilmesi gerektiği yönünde hazırlanan “Tavsiye Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

13) Kurumumuza yapılan başvuruda başvuranın, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programında Seminer dersinin dosyasında olmamasından dolayı kaydının silindiğini, bu durumun kendi sorumluluğunda olmadığını açıkladığı ve idarenin bu işleminin hukuka ve mevzuata aykırı olduğu iddiasıyla kayıt silme işleminin geri alınmasını talep ettiği anlaşılmıştır.

14) Somut olaya bakıldığında; başvuranın 19/01/2015 tarihinde tezli yüksek lisans programına başladığı; 2016 Bahar döneminde tüm derslerini ve 2017 yılı Ekim ayında da Seminer dersi için ödevini tez danışmanına gönderdiği ve tez aşamasına geçtiği, seminerini sunduktan sonraki ders dönemlerinde ders kaydı sırasında sistemde hiçbir zaman Seminer dersinin çıkmadığı, sadece tez danışmanının danışmanlığını seçerek ders kayıtlarını yaptığı, 2018 yılı Güz Dönemi başlamadan önce Enstitüye tez öneri formunu sunduğu ve dönem başladığında da harcını yatırarak ders kaydını yaptığı, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 18/09/2018 tarihli ve 20 toplantı sayılı kararıyla başvuranın “dördüncü yarıyılı'nı tamamlayıp seminer vermediği” gerekçesiyle kaydının silindiği, 8 Kasım 2018 tarihinde tez danışmanının öğrenci listesinde başvuranın adını göremeyince durumun Enstitüye sorulması üzerine kaydın silindiğinin ve sebebinin de Seminer dersinin dosyasında olmamasının söylendiği tespit edilmiştir.

15) Konuyla ilgili mevzuata bakıldığında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim sürelerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirleneceği; başvuranın Seminer dersini verdiğini iddia ettiği dönemde yürürlükte olan 20/04/2016 tarihli Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşan tezli yüksek lisans programında, Seminer dersinin kredisiz olarak başarılı veya başarısız olarak değerlendirileceği, dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin ilişkisinin kesileceği ve söz konusu Yönetmeliğin Geçici 1'inci

maddesinde de bu Yönetmelikle belirlenmiş sürelerin Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlayacağı ve YÖK'ün tüm yükseköğretim kurumlarına gönderdiği yazısıyla Yönetmelikte yer alan sürelerin başlangıç tarihi olarak 2016-2017 güz yarıyılına esas alınması gerektiği; 11/07/2013 tarihli Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliğinde ise en az yedi adet ders ve kredisiz olan Seminer dersi ve tez çalışmasından oluşan tezli yüksek lisans programında, seminer çalışması tamamlandıktan ve danışmanın onayından sonra öğrenci tarafından sunumunun yapılarak başarılı veya başarısız olarak değerlendirileceği, dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencilerin, başarısız oldukları derslerden ve/veya seminerden başarılı olmak zorunda oldukları ve derslerini başarı ile tamamlayan öğrenciye danışmanı tarafından tez konusu verileceği; 17/07/2016 tarihli Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği'nin Geçici 1'inci maddesinde de bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrencilerin bu Yönetmeliğin 33'üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürecekleri, bu öğrencilerden talep edenlerin bu Yönetmelikle sağlanan haklardan enstitü yönetim kurulu kararıyla yararlanabilecekleri ve bu öğrencilerin ders ve tez dönemi için belirlenen azami sürelerinin 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı güz yarıyılından itibaren başlayacağı; 24/05/2017 tarihli Atatürk Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarında ise; dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisinin kesileceği; diğer yandan Atatürk Üniversitesinin mevzuatında tez danışmanlarının, öğrencinin ders, seminer ve tez çalışmalarında her türlü danışmanlık görevini yürüteceği düzenlenmiştir.

16) Kurumumuzca yapılan incelemede; tarafımızca istenilen ve Kurumumuza gönderilen başvuranın ders kayıt işlemlerine ilişkin log kayıtlarından, başvuranın ilk olarak 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi olmak üzere 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Dönemi dâhil "SOB 605 kodlu" Seminer dersini kaydettiği ve tez danışmanının da bunu onayladığı; başvuranın 10 Ekim 2017 tarihinde Seminer dersi ödevini tez danışmanına e-posta ile gönderdiği ve tez danışmanının 11 Ekim 2017 tarihli "Seminer Değerlendirme Formunu" hazırladığı; başvuranın Seminer dersini verdiğini iddia ettiği Kasım 2017'den sonraki dönemde, yani 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi ders kayıtlarında Seminer dersini eklemediği; üstelik 08/08/2018 tarihinde tez danışmanının imzasıyla başvuranın "Tez Konusu Bildirim Formu", "Tez Veri Girişi ve Yayınlama İzin Formunun" Enstitü'ye iletilmesi ve Enstitü'nün de 16/08/2018 tarihli yazısıyla tez danışmanına başvuranın tez projesinin Yönetim Kurulunun 14/08/2018 tarihli ve 18440 sayılı kararıyla uygun görüldüğünün bildirildiği; tez danışmanının Enstitü Müdürlüğüne verdiği 09/11/2018 tarihli dilekçesinde "*Danışmanlığı tarafımızca yürütülen Kamu Hukuku Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi ...'un 11/10/2017 tarihinde savunmuş olduğu seminer çalışmasını vermediğinden bahisle öğrenci kaydının silindiğini öğrenmiş bulunmaktayız. İlgili tarihte Fakülte yönetiminde yaşanan değişim ya da Bölümümüzden ya da Bölüm Sekreteryamızdan ya da Enstitü kaydından kaynaklandığını tespit edemediğimiz biçimde sistemde görünmediği anlaşılmaktadır. Ancak, ilgili seminer çalışması 2017 tarihinde teslim edilmiş olup, ilgili öğrencinin semineri verilmiş olduğundan tez konusu belirlenmiş ve bu husus kayıtlarda da görülmektedir. Ayrıca ilgili öğrencinin ders seçimlerinde de Seminer dersi seçilemiyor durumda idi. İlgili seminer değerlendirme formu ve öğrencinin seminerinin elektronik ortamda tarafımıza ulaştığına ilişkin e-posta ekran görüntüsü de belge ekinde gönderilmektedir. Seminerini teslim etmiş, tez önerisi kabul edilmiş ve tezinin son aşamalarına gelmiş olan öğrencinin, öğrenci kaydının açılması hususunda bilgi ve gereğini arz ederim.*" şeklinde açıklamaları olduğu tespit edilmiştir.

17) Başvurunun çözümüne emsal olabilecek bir olayda; Ankara 16. İdare Mahkemesinin 28/05/2015 tarihli ve E:2015/736, K:2015/809 sayılı kararında, sınavlara girecek olan kişilerin, sınav için belirlenen kurallara ve talimatlara uymakla yükümlü olduğu, davacının da 15 Mart 2015 tarihinde uygulanan Yükseköğretime Geçiş Sınavında sınav bitiminde soru kitapçığını salon görevlilerine teslim etmeyerek sıra üzerinde bıraktığı, bu nedenle sınav kurallarına aykırı davrandığı sabit olan davacının

sınavının geçersiz sayılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği; söz konusu kararın temyizi sonucunda **Danıştay 8. Dairesi'nin 26/10/2015 tarihli ve 2015/10918 E. 2015/9028 sayılı kararında**; "... hem sınava giren adaylara, hem de sınav sorumlularına sınavla ilgili çeşitli yükümlülüklerin verildiği görülmektedir. Bu kurallardan, sınava ait evrakın toplanması, sınav güvenlik torbasına konulması ve sınavdan sonra sınav salonunu kontrol etme yükümlülüğü salon görevlilerine verilmiştir. Daha açık bir ifade ile sınav soru ve cevap anahtarının tutanak altına alınarak güvenli bir şekilde davalı idareye ulaştırılmasında ve sınav evrakının toplanmasında adayların değil sınav görevlilerinin birinci dereceden sorumlu olduğu tartışmasızdır. Aksine olayda olduğu gibi, sınav cevap kağıdı ve soru kitapçığının teslim edilmesi sorumluluğunun adaylara yüklenmesi ve yerine getirmeyenlere yaptırım uygulanmasının hakkaniyet ilkeleriyle bağdaşmayacağı gibi eğitim hakkının ihlaline de yol açabileceği ve ayrıca yukarıda yer verilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Ek 1 Protokolün ilgili maddeleri uyarınca adayın sınava ilişkin mağduriyetinin idarece giderilmesi, eğitim hakkının özüne ve amacına daha uygun olduğundan, dava konusu işlemde hukuka uygunluk görülmemiştir... Açıklanan nedenlerle; temyiz isteminin kabulü ile Ankara 16. İdare Mahkemesinin temyize konu kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline... 26.10.2015 tarihinde oybirliği ile karar" verilmiştir.

18) Başvuranın iddiaları, idarenin açıklamaları, ilgili mevzuat, emsal karar ve yapılan tespitler sonucunda; her ne kadar Seminer dersinin süresinde başarı ile tamamlanmadığını öğrenci dosyasından tespit eden Enstitü'nün, mevzuatta yer alan "dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisinin kesileceği" şeklindeki düzenlemeye uygun olarak başvuranın kaydını sildiği anlaşılrsa da "Seminer Değerlendirme Formu" dosyasında olmamakla birlikte başvuranın söz konusu dersi aldığı ve başarıyla geçtiğinin sabit olduğu, başvuranın ve tez danışmanının bu husustaki ifadelerinin ve yaptıkları işlemlerin örtüştüğü, başvuranın bir öğrenci olarak tezli yüksek lisans programında başarılması gerekli olan kredisiz Seminer dersinin alımında üzerine düşen sorumlulukları yerine getirdiği, ancak tez danışmanının da yazılı olarak ifade ettiği üzere Enstitü'ye iletilerek öğrenci dosyasına girmesi gereken "Seminer Değerlendirme Formunun" öğrencinin sorumluluğunda olmayan nedenlerle Enstitü'ye ulaşmadığı anlaşılmış ve bu aksaklığın idarenin sorumluluğunda olduğu değerlendirilmiş ve üstelik Seminer dersinin başarı ile verildiği iddia edilen dönemi takip eden dönemde söz konusu derse kayıt yaptırılmaması ve yine akabinde tez danışmanı aracılığıyla Enstitü'ye sunulan tez projesinin Enstitü Yönetim Kurulunca uygun bulunmasının başvuranın iddialarını ayrıca doğrulaması karşısında başvuranın kredisiz Seminer dersini süresinde başarı ile verdiği ve yaşanan aksaklığın öğrenciye yüklenilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

19) Sonuç olarak, başvuranın Seminer dersini süresinde başarı ile verdiği kanaatine varıldığından Enstitü Yönetim Kurulu'nun 18/09/2018 tarihli ve 20 toplantı sayılı kararıyla başvuranın "dördüncü yarıyılını tamamlayıp seminer vermediği" gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu tespit edilmiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

20) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin, Üniversite tarafından süresinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği; ancak başvuranın kaydının silindiğinin başvurana bildirilmediği, böylelikle "kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi" ile "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi"

ilkelerine uyulmadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

21) 6328 sayılı Kanununun 21'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ise tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. Buna göre; ilgili idarelerin eylem ve işlemlerine karşı dava açma süresinden arta kalan sürede Erzurum İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun kabulü ile Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 18/09/2018 tarihli ve 20 toplantı sayılı kararıyla başvuranın "dördüncü yarıyılı tamamlayıp seminer vermediği" gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin geri alınması yönünde **ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın, **BAŞVURANA** ve **ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine, **Türkiye**

Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi